

ESIMENE PEATÜKK

Paul Reynolds lähenes Dearley härrastemaja eesuksele, võti pihku pigistatud, ehkki teadis, et tal ei lähe seda vaja. Ja tõepoolest, ta oli vaevalt ülemisele trepiastmele jõudnud, kui uks valla paiskus ning majapidajanna, tervitusnaeratus näol, ukseavasse astus.

„Tere õhtust, härra,“ ütles ta oma sooja Gloucestershire'i aktsendiga. Ta astus kõrvale, et mees sisse pääseks, sulges seejärel ta selja taga ukse ja esitas siis möödapääsmatu küsimuse: „Kas teil oli hea päev?“

Mees sundis end tervitusele naeratusega vastama. „Täna, proua Little, polnud viga,“ ütles ta nagu tavaliselt. Majapidajanna vähemalt küsis, ehkki tegelikult ei huvitanud see teda ilmselt kuigi-võrd – asi, mida ta abikaasa juba ammu ei teinud. Proua Little meeldis talle tegelikult täitsa hästi. Too polnud küll piltilus, kuid oli alati mehe suhtes meeldiv ja vastutulelik. Paul oli talle enam kui korra öelnud, et selline auto ootamine ja talle ukse avamine pole sugugi tarvilik, kuid majapidajanna oli üksnes vastanud: „Proua korraldused, härra,“ näol napp aupaklik naeratus, mille ta majaprouale viidates alati esile manas. „Ja nagu proua ütleb, nii ka on,“ oli mehe pahakspanev vastus, mida ta siiski iialgi välja ei öelnud.

Proua Little võttis ta mantli, et see hiljem üle harjata ja kappi riputada, ning sõnas: „Proua on oma buduaaris.“ Seekord pidi mees pea kõrvale keerama, et ärritunud ilmet varjata. Miks pidi Myrna

ruumi, mis ju tegelikult oli igas mõttes lihtsalt kabinet, sellise totaka peenutseva nimega nimetama?

„Täna teid,“ hõikas Paul trepist üles suundudes üle öla. Ta läks vannituppa, mis oli ühendatud toaga, kus ta oli ükski maganud alates hetkest, mil Myrna oli talle selgeks teinud, et ei soovi enam temaga voodit jagada. Mehel oli veidi aega läinud, kuni ta viimaks taipas, et naine oli temaga abiellunud vaid kahel põhjusel: seks ja lisaks erakordne finantsalane taiplikkus. Viimane oli aidanud naise isalt päritud firmat Maxford Domestic Fittings Limited sel määral arendada ja laiendada, et see oli hiljuti saanud tulusa liitumispakkumise. Nüüd, mil viis aastat oli mööda läinud, et pakkunud seks – vähemalt temaga – naisele enam huvi, kuid mehe raamatupidajaajust pidi tulu tõusma seni, kuni Myrna leiab mõlemat funktsiooni täitma kellegi teise. Ja pärast seda – mis saab edasi? Lahutus ja sellega kaasnev mahakandmine, mis oli osaks saanud kahele ta eelkäijale? Mehe mõtted olid mornid, kui ta end pesi ning teksad jalga ja dressipluusi selga tõmbas, et suunduda naise privaatseesse pühapaika, kust too juhtis firma asju sama kindla käega, nagu ta seda majapidamisega tegi.

Kaheksateistkümnenda sajandi alguses ehitatud Dearley härraste-maja asus Cotswoldis, metsase oru rüpes. Myrnaga sõlmitud abielu alguspäevil, mil ta veel naise kirglikke armastusavaldusi uskus, oli see tuba olnud üks Pauli lemmikpaikadest. See asus maja tagumise osa keskel ning kõrgetest tiibakendest aiale avanev vaade pakkus mehe sümmeetrilise ja korrameelele erilist rahuldust. Kiviplaadidega kaetud terrassi serva mööda kulgevat klassikalist sammaldunud piiret katkestasid kindlate vahemaadega paigutatud Kreeka stiilis urnid ja täpselt terrassi keskelt algav kivitrepp viis muruplatsile, kust pääses mööda plaaditud rada purskkaevuga vesiroosiitiigi äärde. Täiusliku aiaplaani järgi paigutatud lillepeenrad pakkusid suviti säravat vaatamängu ning hoolikalt valitud kooslus puudest ja põõsastest lisas värvi ja silmailu talvekuudel.

Myrna oli Paulile üsna pea selgeks teinud, et mehe roll firma juhtimisel on rangelt üksnes nõuandev, ja ta keeldus jonnakalt mehest osanikku tegemast. Sellele vaatamata pakkus naise valdkonda sekkumine Paulile teatavat rahulolu: talle meeldis, et temalt küsiti endiselt nõu, ja ta oli kursis ettevõtte kõige konfidentsiaalsemate küsimustega. Kui tal ka võimu ei olnud, jäi talle alati teatav mõjutamisvõimalus. Mees tundis naudingut lopsakalt luksuslikust sisekujundusest ja kallitest elektroonilistest vidinatest, mis tagasid väikese, ent erakordselt tulusa impeeriumi omanikule erinevaid mugavusi. Mööbel oli suuremas osas valminud eritellimusel ja rangelt funktsionaalne; sõna „buduaar“, mida Myrna jonnakalt kasutas, õigustas siiski tugitoolide, diivani, baarikapi ja muusikakeskuse olemasolu ruumi kaugemas otsas. Nende tormilise abielu alguspäevadel olid nad sageli seal kahekesi napsiklaasi taga istudes firma äritegevust arutanud. Kui mees oli lahendanud kõik naise tõstatatud probleemid ja vastanud kõigile ta küsimustele, keeras Myrna tuled hämaraks ja pani mängima vaikse sensuaalse muusika, mis nende diivanil nauditud armurõõmudele tausta pakkus. Aga see kõik oli möödanik ...

Mehe sisenedes istus Myrna regendiaegse kirjutuslaua koopia taga ja tema ees oli avatud kaust. Ta ütles pilku tõstmata: „Seal sa oledki. Aastaruande esimene variant saabub täna. Mul on vaja, et sa selle kiiremas korras üle vaataksid.“ Ta sirutas käe raskes oonükstuhatoosis hõõguva pooliku sigareti järele ja uuris siis veel mõned sekundid kausta, enne kui moonipunase küünega pealmist lehekülge tok-sides ütles: „Selle põhjal on meie kasum enne maksustamist eelmise aasta tulemist vaid õige pisut kõrgem. See ei ole piisavalt hea. Kui tahame teha laiendada, siis peame lisakapitali hankima.“

Paul kortsutas kulmu. „See ei tohiks ju enam probleem olla. Kui müük Headwatersile vormistatud saab ...“

„Ah see!“ Myrna hääletoon oli ükskõikne, otsekui oleks riigi juhtiva koduste sanitaarseadmete tarnija tehtud pakkumine

tema firma ostuks tähtsusetu. „Ma otsustasin nende pakkumisest keelduda.“

„Mis asja?“ Paul suutis vaevu oma kõrvu uskuda. „Ma arvasin, et firmade ühinemine on sama hästi kui vormistatud.“

„Sama arvasid ka mu kaasdirektorid.“ Naise silmis oli peaaegu pahatahtlik helk. „Brad ja Sam juba kujutasid ette, millele nad oma boonuseid kulutama hakkavad – või pigem tegid seda nende naised. Oi, ma tahan nende näoilmet näha, kui ma neile tehingu ärajäämisest teada annan.“

„Aga miks?“

Naine manas näole ennastõigustava ilme. „Minu meelest ei oleks isa heaks kiitnud, et ma ohjad väljastpoolt tulijatele üle annan.“

Paul ei suutnud seda silmakirjalikkuse ja topeltstandardite demonstratsiooni nähes oma allasurutud ärritust enam täielikult ohjes hoida. „Miks sa ei taha tunnistada, et sel pole su isa võimalike soovidega mingit pistmist?“ nõudis mees. „Tõde seisneb selles, et sa ise ei taha jumala mängimisest loobuda, eks ole? Sa naudid juhtpositsioonil olemist – see annab sulle võimaluse inimestega mängida, tagab nende üle mõjuvõimu ...“ Mees ei lõpetanud lauset, teda vallanud ehe emotsioonituly ähvardas ta enda alla matta. Myrna pahvis sigaretti, nagu poleks ta mehe sõnu kuulnudki, ja keskendas tähelepanu taas kaustale. Paul võitles sooviga see põrandale visata ja selle otsas trampida. Ta ütles mõne ebamugava vaikusesekundid järel: „Noh, kui sa oled otsustanud ...“

„Olen küll.“

„... ja soovid teha samas siiski laiendada, siis on vajaliku raha hankimiseks muidugi teisigi viise. Firma tuli majanduslangusest läbi võrdlemisi tugevana ja kasvupotentsiaal on kahtlemata olemas, muidu ei tunneks Headwaters selle vastu huvi. Me võime pöörduda mõne finantsasutuse poole või ehk pank ...“

„Praeguste intressimääradega ma isegi ei kaalu laenu võtmist.“

„Mis sul siis meeles mõlgub?“

Naine kustutas sigareti ja pöördus esimest korda talle otsa vaatama. „Ma müün osa Dearley maavaldustest maha,“ ütles ta. „Maa hinnad on tõusule pööranud ja ma sain kinnisvaraarendajatelt hea pakkumise, mis peaks firma laiendamise küllaga katma, lubama kulutusi enne sajandivahetust isegi suurendada.“

Paul vahtis teda uskumatust täis pilguga. „Sa ei tohi maad maha müüa ... su isa nõudis, et see jääks alles – sa võtsid endale vastava kohustuse ...“

„Seda ei ole kirjalikult vormistatud.“

„Üksnes seetõttu, et ta suri enne vastava sätte lisamist oma testamenti. Lisaks on olemas selline asi nagu moraalne kohustus ...“

„Moraalne kohustus, no mida veel! Isal ei olnud ettevõtte ega muide ka maavalduse haldamisega kaasnevatest probleemidest üheksakümnendatel mingit ettekujutust. Tema ideed olid sõna otseses mõttes feodaalsed.“

„Ta teenis eduka ettevõtte ülesehitamiseks piisavalt raha ...“ alustas Paul, kuid naine rehmas ükskõikselts käega.

„See oli vanaisa, kes selle firma asutas ja üles ehitas,“ katkestas ta meest, „ja see oli vanaisa, kes nõudis mu nimetamist juhatusse ja ohjade mulle üle andmist, sest talle oli selge, et ärivaist pärاندus selles perekonnas üle põlve. See oli üks asi, mida vaene isa *ei* pärinud.“

„Ta päris su vanaisa inimlikkuse ja ausa mängu mängimise oskuse, lisaks hoolis ta oma töötajatest.“

„Just nimelt.“ Myrna näoilme muutus vagatsevaks. „Liitumine tooks peaaegu kindlasti kaasa koondamisi.“

„Aa, saan aru, sa tunned tegelikult muret hoopis oma töötajate heaolu pärast.“ Paul, kellele meenus mitu naise tehtud jõhktrat otsust, ei suutnud sarkastilist tooni vältida. „Aga samas oled sa valmis oma mõisa töötajad maad müües lihtsalt peavarjuta jätma. Ja mis saab näiteks vaesest vanast Pussy Willow'st? Ta on Holly Cottage'is elanud sellest ajast saadik, kui ta Albertiga abiellus. Välja kolimine murrab ta südame.“

„Ah, see napakas mutt ... Ta võib minna hooldekodusse või mõnda säärasesse kohta. See ei ole mingi probleem.“

„Tule taevas appi, ta pole mitte napakas, vaid üksnes pisut ekstsentriline. Ja ta on napilt kuuskümmend aastat vana ja igati tegus – miks ta peaks hooldekodusse minema?“

„No üks mis kindel, sinna majja ta igatahes jääda ei saa, kuna see lammutatakse maha. Küllap ta leiab midagi. Ja üldse, ta peaks tänulik olema, et ma teda pärast ta abikaasa surma välja ei visanud.“

„Sa oleksidki seda teinud, kui maja poleks enne, kui keegi teine seal elama nõustunuks, nii suurt remonti vajanud.“

„Ma ei mäleta, et oleksin teda kurtmas kuulnud.“

„Küllap seetõttu, et ta kartis oma pensionist ilma jääda.“

Myrna hoolikalt värvitud suu nurgad vajusid alla. „Selle pärast poleks tal tarvis olnud põdeda – ma uurisin asja, aga isa oli selle ära võtmise võimatuks muutnud.“

„Sa tahad öelda, et oleksid võimaluse korral selle maksmise peatanud, ehkki see on vaid mõned nädalad naelad nädalas?“

„Rahvapensionist oleks tema vajaduste katmiseks enam kui küll.“

„Sa oled tõepoolest üks süd ametu nõid.“

„Ja sina oled pehmost sentimentaalne lollepe.“

Paul neelatas järjekordset raevupahvatust tõrjudes. Ta proovis õnne teistsuguse ründamisvõttega. „Oled sa mõelnud sellele, kuidas kohalikud elanikud müügile reageerivad? Üle põldude viib ratsutustee ja matkajad kasutavad seda pidevalt. Me räägime rohevööndisse kuuluvast maast – sellega ei olda kindlasti niisama lihtsalt nõus.“

„Ja siis? Jalgrajad võib mujale suunata või nendega kuidagi arvestada – küll inimesed sellega ära harjuvad.“

„Aga planeerimisluba?“

„Kas sa lehti ei loe? Krahvkonna volikogu peab leidma võimaluse tuhandete uute majade ehitamiseks ja selle maatüki asukoht

on selleks ideaalne. See on maantee lähedal ja vähem kui kolme kilomeetri kaugusel on juba üks arendus töös. Mulle on kinnitatud, et mingeid raskusi ei teki.“

„Kes seda sulle kinnitas?“

Myrna raputas kärsitult oma punakaskuldset lakka. „Vahet pole. Sina tee seda, mida sa kõige paremini oskad, ja jäta suured otsused minu teha. Ja muide, sa ei tohi sellest mitte kellelegi enne sõnagi iitsatada, kui ma olen ametliku teadaandega esinenud.“ Naise lõuajoon tõmbus kalgiks ja ta silmad, mida mees oli kunagi nii nõiduslikuks pidanud, meenutasid meresinist marmorit. „Kas sa said minust aru?“

„Sain aru.“ Mees pööras pilgu kõrvale ja vaatas aknast välja, kuid vaade oli korraga oma võlu kaotanud. Temas viimastel kuudel käärinud viha ja põlgus hõõgusid ta maos ning tõid suhu sapimaigu. Oli hetki, mil naine läks oma väljakutsuva käitumisega nii kaugele, et tal oli raske enesevalitsust säilitada. Nende abielu alguspäevil olid riidud alati lõppenud kirgliku leppimisega, mis aitasid tal tõrjuda üha kasvavat kahtlust, et ta on teinud kohutava vea. Nüüd oli kahtlusest saanud reaalsus; see vahtis talle näkku, irvitas tema üle õelalt iga kord, kui ta püüdis naisele vastu hakata ja nägi, kuidas tolle suu teda mõnitades sardoniliselt kõverdus. Myrna viskas talle alatasa nina peale, et ta sõltus oma abikaasast. „Oi, kallid,“ oli tal kombeks öelda, „kui sulle minuga siin elada ei meeldi, siis võid alati minna tagasi oma eksnaise ja kiitsaka pojalontruse juurde, kellest sa nii kõrgel arvamusel oled.“

Ja seda ta muidugi teha ei saanud, nagu naine hästi teadis. Isegi kui Susan oleks ta tagasi võtnud, mis tundus ebatõenäoline – tal oli ju suhe selle politseinikuga –, poleks uhkus lubanud tal seda sammu astuda. Ning asi polnud üksnes uhkuses: isegi mõte oma praeguse luksusliku elustiili vahetamisest üksluise koduse elu ja ta esimeses abielus pidevalt kummitanud rahamurede vastu oli talle ebameeldiv. Alguses, kui nad mõlemad tööl käisid, polnud asi

olnud kõige hullem, aga pärast Ferguse sündi, mil Susan oli tahtnud oma tööst loobuda ja täiskohaga pereemaks hakata ...

Myrna tõi ta tõustes ja kausta mehe tõrkuvate käte vahele surudes tagasi olevikku. „Muide,“ pillas ta tagasi kirjutuslaua juurde minnes, et hakata seal pabereid regendiajastu kõrgeks kummutiks maskeeritud arhiivikappi toppima, „Leonie tuleb täna enne õhtusööki läbi. Ma tean, et ta pole just sinu maitse ...“

„Ta pole vist ühegi mehe maitse.“

„Pole tarvis solvavaid märkusi tegema hakata.“

„Ma ei teegi. Mul pole isiklikult selle tüdruku vastu midagi, aga mehi huvitavad lesbid sama vähe kui mehed lesbisid. Ma poleks tegelikult arvanud, et ta *sulle* huvi pakub,“ lisas ta, seekord rõhutatud ironiaga.

Myrna silmitses teda üleolevalt. „Meil on vaja äriasju arutada,“ teatas ta külmalt.

„Miks kontor selleks ei sobi?“

„*Konfidentsiaalseid* äriasju.“ Naise vihje oli ilmselge ka järgmise lauseta: „Oleksin tänulik, kui sa meid pärast õhtusööki omavahele jätaksid.“

Seekord Paul isegi ei üritanud oma viha varjata.

„Kui sa tahad Leonie või teistega mingeid saladusi jagada, siis tee seda kas tööajal või siis, kui ma olen *otsustanud* kuskil mujal olla. Ma olen su abikaasa, mitte mingi kuradi üürnik!“

„Sul on täiesti õigus, kallid, me ei tohiks maailmale oma erimeelsusi demonstreerida. Otse *loomulikult* oled sa endiselt mu abikaasa.“ Naise hääli oli muutunud siidiseks, peaaegu lepitavaks, otsekui oleks ta taibanud, et on mehe liiga kaugele viinud. Kuid sellest hoolimata andsid ta hääletoon ja pilk mõista: „Aga ära sellegipoolest unusta, kes su arveid maksab, eks ole?“, tehes seda palju selgemalt, kui valjusti välja öeldud sõnad oleksid suutnud.

Paul silmitses kausta oma käes. Ta oli ise seda märkamata manillakööidet nii kõvasti pigistanud, et selle servad kooldusid.

„Ära muretse, ma ei jää nädalavahetusel siia sulle tüliks,“ pobises ta. „Ma viin Ferguse laupäeval ja pühapäeval kriketimatši vaatama.“

„Nii armas,“ nurrus Myrna. Ta heitis pilgu kellale. „Me alustame jookidega kell pool kaheksa, sul on niisiis peaaegu tund aega enda nende numbritega kurssi viimiseks.“